

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **Ing. P. Š.**, zastoupený JUDr. Pavlem Kiršnerem, LL.M., advokátem, sídlem Rumunská 1720/12, Praha 2, proti žalovanému: **náměstek ministra vnitra pro státní službu**, sídlem Jindřišská 967/34, Praha 1, týkající se žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v bránění ve výkonu služebního poměru žalobce, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2020, č. j. 6 A 107/2019 - 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobce byl na základě rozhodnutí státního tajemníka v Ministerstvu zahraničních věcí (dále též „služební orgán“) ze dne 9. 11. 2015, č. j. 454053/2015-OSPV, ve služebním poměru u Ministerstva zahraničních věcí. Dne 31. 1. 2019 vydal Obvodní soud pro Prahu 2 pod sp. zn. 2 T 95/2018 rozsudek, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní

zákoník, a zároveň upustil od potrestání žalobce dle § 46 trestního zákoníku. Dne 11. 2. 2019 služební orgán předal žalobci oznámení o skončení jeho služebního poměru ze zákona (vydané dne 1. 2. 2019 pod č. j. 445792/2019-OSPV), v němž uvedl, že služební poměr skončil dnem 31. 1. 2019. Žalobce přestal splňovat podmínky stanovené v § 74 odst. 1 písm. a) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, neboť byl uznán vinným z úmyslného trestného činu. Žalobce podal proti tomuto oznámení „odvolání“, které služební orgán posoudil jako stížnost podle § 157 zákona o státní službě, a postoupil ji žalovanému. V odpovědi ze dne 6. 5. 2019, č. j. MV-39499-6/OSK-2019, žalovaný shledal stížnost žalobce nedůvodnou.

[2] Žalobce se následně na Městský soud v Praze obrátil s žalobou na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, kterou se domáhal určení, že *„postup žalovaného, kterým brání žalobci ve výkonu služebního poměru, je nezákonný“*. Městský soud žalobu v záhlaví označeným rozsudkem zamítl, neboť shledal na straně žalovaného nedostatek pasivní legitimace. Uzavřel, že žalovaným, který naplňuje podmínky stanovené v § 83 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), měl být v tomto soudním řízení státní tajemník v Ministerstvu zahraničních věcí, jemuž je jako služebnímu orgánu jednání spočívající v bránění ve výkonu služebního poměru přičitatelné. Poučení žalobce o tom, že žalovaným má být jiný služební orgán, městský soud pokládal v dané věci za nadbytečné s ohledem na skutečnost, že sám žalobce v podané žalobě uvedl, že si je vědom možného nesprávného označení žalovaného a že z procesní opatrnosti podal nejen žalobu proti žalovanému, ale také žalobu na ochranu před nezákonným zásahem státního tajemníka v Ministerstvu zahraničních věcí jako služebnímu orgánu (projednávanou u městského soudu pod sp. zn. 3 A 52/2019) a žalobu podle § 65 s. ř. s., jíž se domáhá zrušení vydaného oznámení o skončení služebního poměru ze dne 1. 2. 2019, č. j. 445792/2019-OSPV.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] V kasační stížnosti proti rozsudku městského soudu žalobce (dále též „stěžovatel“) namítal, že městský soud nesprávně posoudil otázku pasivní věcné legitimace žalovaného, který mu brání ve výkonu služebního poměru. Zároveň měl za to, že žalovaný pochybil, pokud nezohlednil fikci neodsouzení při posuzování naplnění podmínek dle § 74 odst. 1) písm. a) zákona o státní službě a pokud nevyřídil stěžovatelovu stížnost v zákonné lhůtě dle § 157 odst. 5 zákona o státní službě.

[4] Žalovaný se ztotožnil se závěrem městského soudu, že žalovaný nebyl v daném soudním řízení pasivně legitimován. Námitky, jimiž stěžovatel zpochybnil závěry správních orgánů stran otázky skončení jeho služebního poměru, považoval žalovaný za bezpředmětné.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

pokračování

[6] V projednávané věci je z obsahu podané kasační stížnosti patrné, že je v převážné míře založena na argumentaci stěžovatele směřující proti posouzení otázky, zda v jeho případě byly naplněny podmínky pro skončení služebního poměru ze zákona [dle § 74 odst. 1 písm. a) zákona o státní službě] v případě, kdy jej trestní soud uznal vinným ze spáchání úmyslného trestného činu, avšak zároveň upustil od potrestání dle § 46 trestního zákoníku. Městský soud však napadeným rozsudkem zamítl žalobu pro nedostatek pasivní legitimace na straně žalovaného, aniž se zabýval věcným posouzením uplatněných žalobních námitek.

[7] Nejvyšší správní soud nejprve připomíná, že kasační stížnost představuje mimořádný opravný prostředek proti pravomocným rozhodnutím krajských soudů (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je tak v kasační stížnosti v souladu s dispoziční zásadou povinen výslovně uvést skutková a právní tvrzení, z nichž dovozuje nezákonnost napadeného soudního rozhodnutí, a vymezit tím rozsah přezkumu Nejvyšším správním soudem (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2007, č. j. 8 Afs 55/2005 - 74, ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 249/2016 - 38, či ze dne 5. 3. 2020, č. j. 7 As 375/2019 - 33). Vždy je třeba, aby stěžovatel výslovně uvedl, jaké konkrétní závěry krajského (městského) soudu pokládá za nedostatečné, resp. za nesprávné. Neučiní-li tak, je Nejvyšší správní soud oprávněn zabývat se posouzením zákonnosti rozsudku krajského (zde městského) soudu toliko v obecné rovině, neboť v opačném případě by za stěžovatele domýšlel, z jakých důvodů pokládá napadené soudní rozhodnutí za nesprávné (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2016, č. j. 3 As 137/2015 - 45, či rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb. NSS).

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti bez dalšího pouze zopakoval žalobní námitky a nevznese konkrétní polemiku s vysloveným závěrem městského soudu o nedostatku pasivní věcné legitimace žalovaného v posuzované věci. V reakci na odůvodnění rozsudku městského soudu stěžovatel v kasační stížnosti toliko obecně uvedl, že městský soud otázku pasivní věcné legitimace žalovaného posoudil nesprávně a že byl na svých právech zkrácen (též) nezákonným zásahem žalovaného.

[9] Nejvyšší správní soud se však v projednávané věci s provedeným posouzením městského soudu v plném rozsahu ztotožňuje.

[10] Podle § 83 s. ř. s. v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného platí, že *žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah (...)*. Žalovaným (jako nositelem pasivní věcné legitimace) je tak v tomto soudním řízení ten, koho za žalovaného označí svým tvrzením žalobce, resp. osoba, která se vůči žalobci měla dopustit nezákonného zásahu a jíž je tento zásah přičitatelný. Tím se definice žalovaného odlišuje od žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, kde – ať už žalobce označí v žalobě kohokoli – je žalovaným vždy správní orgán, který rozhodl v posledním stupni nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla (§ 69 s. ř. s.). Povinností soudu je pak právě s takovým orgánem jako se žalovaným jednat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 7 As 178/2015 - 24).

[11] V projednávané věci není pochyb o tom, že stěžovatel spatřuje nezákonný zásah v jednání státního tajemníka v Ministerstvu zahraničních věcí, který jej jako služební orgán vyrozuměl o skončení služebního poměru a který mu brání ve výkonu služebního poměru. Státní tajemník v Ministerstvu zahraničních věcí je sice podřízen žalovanému náměstkovi ministra vnitra pro státní službu, v daném případě však nejednal na základě jeho pokynu, nýbrž sám vůči stěžovateli konal jako služební orgán ve věcech služebního poměru. Státní tajemník v Ministerstvu zahraničních věcí je vůči stěžovateli v postavení služebního orgánu na základě § 10 odst. 1 písm. f) zákona o státní službě, dle kterého je služebním orgánem *vedoucí služebního úřadu nebo státní tajemník vůči ostatním státním zaměstnancům*. Z odst. 2 téhož ustanovení zákona lze dále dovodit, že státní tajemník jako služební orgán jedná a rozhoduje ve věcech služebního poměru, a tedy je to právě on, kdo měl v daném případě přímou a bezprostřední působnost na výkon služebního poměru stěžovatele. Právě v důsledku jednání služebního orgánu byl z pohledu stěžovatele vůči němu učiněn zásah, který pokládal za nezákonný a napadl jej u soudu. Žalovaný se na tvrzeném zásahu přímo nepodílel, a jak správně zdůraznil městský soud, spočívá-li ochrana před nezákonným zásahem v jeho zákazu a v obnově porušených práv a stavu před zásahem (s odkazem na § 87 odst. 2 s. ř. s.), žalovaný by nemohl naplnění uvedených povinností dostát.

[12] Stěžovatel se proto mylí, dovozuje-li, že městský soud po právní stránce nesprávně posoudil otázku pasivní legitimace žalovaného v jeho věci. Sám stěžovatel v řízení před městským soudem opakovaně akcentoval (jak v podané žalobě, tak i při ústním jednání konaném dne 27. 8. 2020), že žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného podal pouze z procesní opatrnosti, a za stěžejní označil řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem státního tajemníka v Ministerstvu zahraničních věcí jako služebního orgánu, vedené u městského soudu pod sp. zn. 3 A 52/2019. Městský soud vědom si povinnosti poučit stěžovatele o tom, že pasivně legitimován je v tomto soudním řízení jiný orgán státní správy než ten označený stěžovatelem (srovnej nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 7. 1996, sp. zn. III ÚS 127/96, a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2014, č. j. Nad 224/2014 - 53, č. 3196/2015 Sb. NSS), považoval poučení v posuzovaném případě za nadbytečné. Upozornil totiž na skutečnost, že žaloba, v níž byl jako žalovaný správně označen státní tajemník v Ministerstvu zahraničních věcí, byla ve stejnou dobu u městského soudu projednávána pod již zmiňovanou sp. zn. 3 A 52/2019. Ani v tomto postupu městského soudu nelze s ohledem na shora popsanou procesní situaci shledat pochybení.

[13] Námitkami týkajícími se věci samé, tedy zákonností postupu služebního orgánu stran ukončení stěžovatelova služebního poměru, se proto Nejvyšší správní soud v souzené věci nemohl věcně zabývat, neboť je z důvodů uvedených výše nehodnotil ani městský soud. Nad rámec rozhodovacích důvodů přesto Nejvyšší správní soud doplňuje, že je mu z úřední činnosti známo, že městský soud ve věci žaloby na ochranu před nezákonným zásahem služebního orgánu rozhodl rozsudkem ze dne 22. 9. 2020, č. j. 3 A 52/2019 - 55, jenž byl ke kasační stížnosti služebního orgánu zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2020, č. j. 8 Ads 222/2020 - 46, s odůvodněním, že služební poměr státního zaměstnance zanikne ze zákona pravomocným odsouzením pro úmyslný trestný čin [§ 74 odst. 1 písm. a) zákona o státní službě] i v případě, že soud ve výroku o trestu

pokračování

odsuzujícího rozsudku upustil od potrestání podle § 46 trestního zákoníku. Námitky související s věcí samou tedy byly předmětem posouzení ze strany Nejvyššího správního soudu v soudním řízení vedeném pod sp. zn. 8 Ads 222/2020.

[14] K stěžovatelem namítanému nedodržení lhůty pro vyřízení stížnosti dle § 157 odst. 5 zákona o státní službě Nejvyšší správní soud uvádí, že stížnost ze dne 13. 2. 2019, která byla žalovanému postoupena dne 6. 3. 2019, neobsahovala stížnostní námitky, které stěžovatel doplnil podáním ze dne 19. 3. 2019, doručeným žalovanému dne 24. 3. 2019. Žalovaný následně dne 28. 3. 2019 (č. j. MV-39499-4/OSK-2019) požádal o stanovisko Ministerstva spravedlnosti, které bylo žalovanému doručeno dne 26. 4. 2019 (č. j. MSP-170/2059-LO-SP/2). Nedodržení procesní lhůty z popsanych objektivních důvodů nepředstavuje nezákonný zásah do stěžovatelových práv, neboť s nedodržením procesních lhůt zákon žádné negativní následky pro stěžovatele ani pro věc samu nespojuje.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Na základě výše uvedených skutečností tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. poslední věty zamítl.

[16] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. března 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu